

[Holstein.]

Regering og Rigsdag tusker med hinanden, ringeægter hinanden og diskrediterer hinanden af Hjertens Lyst. Denne voksende Demoralisation fører gradvis til, at Demokratiet kaster af sig alt, hvad det indeholder af slattent Anarki, af indegemt Socialisme, af vædskende Demagogi og af Revolution ad Lovgivningsvejen. Derved bliver det, som burde være det højeste, Regelen, Loven, til Tjener og Lakaj for det sletteste. "Den frie Borger har ikke mere det Borgersind, som forudsattes at trives bedst i den individuelle Friheds Jord. Denne Frihed har mere og mere jordbundet ham til hans egen lille private Interessesfære. Han formaar ikke mere at hæve sig til de statslige Fællesinteressers og det almindelige Velfærds højere samfundsbevidste Stade. Den marxistiske Klasseegoisme er jo kun en Afskygning af den udartede liberale Individualisme. Den samfundsmæssige Ansvarsfølelse, den Statsinteresse, som forudsattes, og som i sin Tid, da Folkestyret var idealistisk betonet, virkelig ogsaa kendetegnede og var normgivende for den almindelige Borger, eksisterer praktisk talt ikke mere.

Det frie Folkestyres normale Borger er afløst af en mere og mere middelmaadig, smaalig individualistisk Fremtoning, som kun kender een politisk Maalestok: hvilke øjeblikkelige personlige Fordele og Tab bringer den og den Statsforanstaltning mig, Sørensen, thi deraf afhænger min Benyttelse og Udøvelse af min folkelige Suverænitetsbeføjelse som Vælger i det frie Demokrati. Statsbevidstheden og Samfundsfølelsen er opløst i talløse smaatskaarne og kortsynede Individualiteter, som accentuerer alt, hvad de siger eller foretager sig i Henseende til Staten og Statens Varetagelse af Samfundets Anliggender, med en skurrende Klang af private Fedteskilling.

Den nylig afgaaede franske Konseilspræsident og tidligere Præsident for Republikken, Doumergue, sagde for nylig i et Interview til et stort konservativt Pariserblad — jeg beder om Formandens Tilladelse til at citere —:

„Den demokratiske Udartning faar Lov at gaa sin Gang, fordi det gamle Systems Politikere savner Forstaelse for den ny Tids Væsen. Fænomener som Kom-

munismen og Fascismen har en enorm Betydning. De fremstaar ikke paa Overfladen, men i det nuværende Samfunds Dybder, og de vil komme til at øve umaadelig Indflydelse paa Fremtidens Civilisation. Meget vil blive forandret, dybt forandret. Vore Dages liberalt demokratiske Samfund længes efter Autoritet og Disciplin. Alle nye Begivenheder og Bevæggrunde ogsaa i vor Politik er paavirket af disse Faktorer. Det socialdemokratiske Parti, det kommunistiske Parti spørger efter Autoritet og Disciplin; de nationale Samlingspartier kræver Autoritet og Disciplin.“

Regeringens Autoritet hviler paa Befolkningens Disciplin, men Befolkningens Disciplin beror paa Agtelse og Tillid til Regeringssystemet. Det bestaaende System kan ikke redde sig selv, medmindre det beslutter sig til dybtgaaende Reforme i Pagt med de Strømninger, som overalt bryder frem.

De liberale Forfatninger har i deres udartede Skikkelse og Praksis ringere og ringere Udsigt til at blive Fremtidens Bærere og Beherskere. De staar for Fald, hvis de ikke underkastes en gennemgribende Reformering og Sanering. En saadan er da ogsaa overalt i Verden sat paa den offentlige Diskussions Dagsorden. Det sindige og forsigtige moderate franske Hovedstadsblad „Le Temps“ skrev for et Par Aar siden ledende Artikler om „den forfærdelige Dødskamp, hvori vort parlamentariske Styre befinder sig“ og bød velkommen den konservative Politiker Tardieu's Skrift om hensigtsmæssige Reforme af Forfatningen. De mest fremsynede blandt franske Politikere ser Nødvendigheden heraf og tager Afstand fra det bestaaende System, for saa vidt de ikke er hildet i Øjeblikkets politiske Magtstræb.

I England paataaler ligeledes indsigtfulde Politikere og Skribenter — Winston Churchill er en af de frimodigste — kraftigere og kraftigere det bestaaende parlamentariske Systems Svagheder og Utilstrækkelighed. For kun faa Dage siden udtalte Locarno-Pagtens engelske Udenrigsminister, det konservative Underhusmedlem Sir Austin Chamberlain, i et Foredrag i den konservative Devonshire-Klub: Jeg tror jævnlige, at vi er i Fare for en større Revolution, end vi forestiller os. Socialt og økonomisk